

Historia Anny Kopeć, Apolonii i Stanisława Gaconiów, Zbigniewa Paczosa i Andrzeja Garbulińskiego

- Anna Kopeć wraz z mężem podjęli decyzję o pomocy dziewięcioosobowej żydowskiej rodzinie swoich sąsiadów – Kruegerów, właścicieli sklepu w centrum wioski (od 1942 roku Abraham wraz z synem Henrym ukrywali się na strychu ich domu, pozostali członkowie rodziny często zmieniali miejsce zamieszkania). [źródło: Wikipedia]
- Apolonia i Stanisław Gaconiowie ukrywali żydowską dziewczynkę, która miała uchodzić za siostrzenicę Apolonii. Oskarżeni o ukrywanie żydowskiego dziecka Apolonia i Stanisław pomimo brutalnego przesłuchania, wciąż zaprzeczali zarzutom, powtarzając przyjętą wersję pochodzenia dziewczynki. Według okolicznych przekazów funkcjonariusze już mieli dać za wygraną, gdy jeden z nich odezwał się do dziecka w języku jidysz. Kiedy otrzymał odpowiedź, zyskał niezbity dowód na żydowskie pochodzenie dziewczynki. Apolonia i Stanisław Gaconiowie wraz ze swoją podopieczną zostali zamordowani 28 maja 1943 roku. [źródło: Instytut Pileckiego]
- Zbigniew Paczosa od stycznia 1940 roku pełnił funkcję lekarza w Kołaczycach. Udzielał pomocy rannym mieszkańcom Bukowej podczas pacyfikacji w roku 1944 i ratował ludność przed wywozem na roboty do III Rzeszy. Wywiózł z Kołaczyc na motorze żydowskie dziecko i chronił swojego asystenta używającego pseudonimu Masłowski, a tak naprawdę nazywającego się Adolf Billet. [źródło: Głos Wielkopolski]
- Andrzej Garbuliński mieszkał we wsi Cermna w powiecie jasielskim. Rodzina Garbulińskich ukrywała w swojej stodole Żydówkę Sarę Elfenbein wraz z córką i synem (wcześniej ukrywała się w gospodarstwie Stanisława Owcy). Na skutek donosu wczesnym rankiem 4 kwietnia 1944 r. do gospodarstwa Garbulińskich przyjechało gestapo z Jasła. Żydzi zostali zastrzeleni a Andrzej Garbuliński i Stanisław Owca aresztowani, a następnie skazani na śmierć. [źródło: Pamięć i Tożsamość]